

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးစီးပွားသတင်းလွှာ

အမှတ်စဉ် (၈/ ၂၀၂၆)

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ မေလ(၂၉) ရက်

၂၉- ၅- ၂၀၂၆	
ငွေကြေး အမျိုးအစား	ငွေလဲလှယ်နှုန်း (ကျပ်)
ဒေါ်လာ	၂,၁၀၀.၀
ယူရို	၂,၄၄၆.၇၁
စင်ကာပူဒေါ်လာ	၁,၆၄၄.၁၆
စတာလင်ပေါင်	၂,၈၂၁.၆၇
ဂျပန်ယန်း (၁၀၀)	၁,၃၁၈.၈၉
တရုတ်ယွမ်	၃၁၀.၂၁
ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ	၂၆၈.၀၄
အိန္ဒိယရူပီး	၂၂.၀၂
ကိုရီးယားဝမ် (၁၀၀)	၁၃၉.၃၇
မလေးရှား ရင်းဂစ်	၅၂၉.၅၇
ဖိလစ်ပိုင်ပီဆို	၃၄.၁၀
ရုရှားရူဘယ်	၂၉.၄၅
ထိုင်းဘတ်	၆၄.၄၉
ဗီယက်နမ်ဒေါင် (၁၀၀)	၇.၉၈

သတင်းခေါင်းစဉ်များ

■ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာသတင်းများ

- ဝါဂွမ်းသွင်းကုန်ခွန် ဖယ်ရှားပေးရန် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ တောင်းဆိုချက် အပေါ် အိန္ဒိယအစိုးရက "အဆင့်မြင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ" ပြုလုပ်နေ
- ကမ္ဘာ့ဆန်ထုတ်လုပ်မှုသည် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် လျော့ကျမည်ဟု USDA ခန့်မှန်း
- သကြားကြမ်း၊ သကြားဖြူနှင့် သန့်စင်သကြား တင်ပို့မှု ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပိတ်ပင်
- အနောက်ဘင်္ဂလားတွင် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများထွန်းကားစေရေး မြေယာမူဝါဒအသစ်ချမှတ်ရန်နှင့် နိုင်ငံရေးစွက်ဖက်မှုများ အဆုံးသတ်ရန် BJP ဥက္ကဋ္ဌ ကတိပြု
- AgriStack စနစ် ပေါင်းစပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်အတူ အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို စတင်တော့မည်
- အရှေ့အလယ်ပိုင်းပဋိပက္ခကြောင့် အိန္ဒိယ၏ မြေဩဇာထောက်ပံ့ကြေး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရူပီးကုဋေ ၇၀,၀၀၀ ခန့်အထိ ပိုမိုမြင့်တက်လာနိုင်
- အိန္ဒိယကုန်သည်များ ပဲပုပ်ဖတ် တင်ပို့မှုစာချုပ်များ ဖျက်သိမ်းပြီး အာဖရိကမှ ပဲပုပ်စေ့များ တင်သွင်းနေ
- အိန္ဒိယအစိုးရက ၂၀၂၆-၂၇ ရာသီအတွက် ကြံဈေးနှုန်း တိုးမြှင့်သတ်မှတ်

လယ်ယာစီးပွားနှင့်
ကုန်သွယ်မှုဌာနခွဲ
စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
ရုံးအမှတ် (၁၅)
ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၁၀၆၈၄
Email-
misdop.moali@gmail.com

➤ အရှေ့မြောက်ဒေသ၏ ပျားရည်နှင့် ပျားမွေးမြူရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန် NECTAR နှင့် IHA တို့ သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး

▪ **အထွေထွေသတင်းများ**

➤ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ငွေပေးချေမှုပမာဏ ၈၅.၅ ရာခိုင်နှုန်းကို UPI က ဦးဆောင် နေပြီး၊ debit card အသုံးပြုမှု ကျဆင်း

➤ အိန္ဒိယ-ရုရှား စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးသည် ရေနံစိမ်းအပြင် သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ အဏုမြူစွမ်းအင်နှင့် ရေနံဓာတုပစ္စည်းများအထိ ကျယ်ပြန့်လာ

**ဝါဂွမ်းသွင်းကုန်ခွန် ဖယ်ရှားပေးရန် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ တောင်းဆိုချက်အပေါ်
အိန္ဒိယအစိုးရက "အဆင့်မြင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ" ပြုလုပ်နေ**

ဝါဂွမ်းကုန်ကြမ်းတင်သွင်းမှုအပေါ် ကောက်ခံထားသည့် အကောက်ခွန် ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းကို ဖယ်ရှားပေးနိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရအနေဖြင့် အဆင့်မြင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နေပြီး မကြာမီ ဆုံးဖြတ်ချက်ထွက်ပေါ်လာရန် မျှော်လင့်ရကြောင်း အဆင့်မြင့်အရာရှိ တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။

အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းရှင်များက ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများ အပေါ် ကျရောက်နေသည့် ကုန်ကျစရိတ်ဖိအားများကို လျှော့ချနိုင်ရန် အဆိုပါအခွန်ကို ဖယ်ရှားပေးရန် တောင်းဆိုထားရှိမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘဏ္ဍာရေး၊ အထည်အလိပ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနများ အပါအဝင် ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးက အဆိုပါအခွန်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနတို့အနေဖြင့် မကြာမီ အဆိုပါဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုများကို အပြီးသတ်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း အရာရှိတစ်ဦးက Press Trust of India (PTI) သတင်းဌာနသို့ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ ပါဝင်သော ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် မကြာသေးမီက ဒုတိယသမ္မတ CP Radhakrishnan၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့် တွေ့ ဆုံဆွေးနွေးကာ အဆိုပါအခွန်ကို ဖယ်ရှားပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။

ယခုနှစ်အတွက် အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း၏ ဝါဂွမ်းလိုအပ်ချက်မှာ ဘေလ် (bales) ၃၃၇ သိန်း ခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော်လည်း၊ ၂၀၂၅-၂၆ ရာသီအတွက် ဝါဂွမ်းဝင်ရောက်မှုမှာ ဘေလ် ၂၉၂.၁၅ သိန်းသာ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသောကြောင့် ဘေလ် ၄၅ သိန်းခန့် လိုအပ်ချက်ရှိနေကြောင်း အဆိုပါကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က တင်ပြခဲ့ပါသည်။

အရည်အသွေးမြင့် ကုန်ကြမ်းရရှိမှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်းနှင့် သွင်းအားစုစရိတ်များ မြင့်တက် လာခြင်းတို့ကြောင့် အဆိုပါပြတ်လပ်မှုသည် ချည်ငင်စက်ရုံများနှင့် နောက်ဆက်တွဲ အထည်အလိပ် ထုတ်လုပ်သူများအပေါ် ဖိအားများ ကျရောက်စေကြောင်း ၎င်းတို့က တင်ပြထားပါသည်။

လွင်ကိုကိုမောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
နယူးဒေလီ

Source: Govt in 'advanced stage of consultation' on industry's demand for cotton import duty removal: The Economic Times: May 24, 2026.

.....

**ကမ္ဘာ့ဆန်ထုတ်လုပ်မှုသည် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်
လျော့ကျမည်ဟု USDA ခန့်မှန်း**

ကမ္ဘာ့ဆန်ထုတ်လုပ်မှုသည် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လျော့ကျလာမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး၊ ကမ္ဘာ့အဓိကအစားအစာတစ်မျိုးဖြစ်သော ဆန်ရရှိနိုင်မှု ပိုမိုကြပ်တည်းလာနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

လာမည့် ၂၀၂၆-၂၇ ရာသီအတွက် ဆန်ထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည် တန်ချိန် ၅၃၈ သန်းခန့်သာရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး၊ ယင်းသည် ၁၁ နှစ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ကျဆင်းမှုဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (United States Department of Agriculture-USDA) က ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည့် ကမ္ဘာ့စိုက်ပျိုးရေးအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ အကြီးမားဆုံးကျဆင်းမှုများကို အိန္ဒိယ၊ မြန်မာနှင့် အမေရိကန်တို့တွင် တွေ့ရှိရပြီး လယ်သမားများ စိုက်ပျိုးမှုလျော့နည်းလာသောကြောင့် ယခင်နှစ်ကထက် စပါးထွက်ရှိမှုနှုန်း ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသွားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စံချိန်တင်စားသုံးမှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုများ တိုးလာသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဆန်လက်ကျန်ပမာဏကိုလည်း အကန့်အသတ်ဖြစ်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

USDA က အကြောင်းရင်းကို အသေးစိတ် မဖော်ပြထားသော်လည်း အီရန်စစ်ပွဲကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် စွမ်းအင်ကုန်ကျစရိတ် မြင့်တက်မှုများသည် အာရှရှိ လယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးမှုများကို ထိခိုက်စေပြီး ဆန်ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းလာစေသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဓာတ်မြေဩဇာ အသုံးများသော သီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်အတွက် လယ်သမားအချို့သည် ရာသီသစ်တွင် စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရန် စဉ်းစားနေကြသည်။

ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း ဆန်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်လည်း ဇွန်လတွင် စတင်သည့် မုတ်သုန်ရာသီသည် El Niño ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်ကြောင့် အားလျော့နိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းချက်များကြောင့် သီးနှံထွက်ရှိမှုကို ထိခိုက်နိုင်ကြောင်း၊ သို့သော် အိန္ဒိယ၏ ဆန်တင်ပို့မှုမှာ ဆက်လက်အားကောင်းနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းထားပြီး အမေရိကန်၏ တင်ပို့မှုမှာ လျော့ကျမည်ဖြစ်ကြောင်း USDA က ပြောကြားသည်။

အထူးသဖြင့် အာရှနိုင်ငံများတွင် ဆန်သည် အဓိကအစားအစာဖြစ်သည့်အတွက် ဆန်ရရှိနိုင်မှု လျော့နည်းလာခြင်းသည် ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာစေနိုင်ပြီး အဆိုပါကိစ္စရပ်သည် ဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအပါအဝင် အချို့နိုင်ငံများတွင်လည်း ဈေးနှုန်းအနည်းငယ် မြင့်တက်မှုများ ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

လက်ကားဈေးကွက်တွင် အာရှတွင် စံညွှန်းတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ထိုင်းဆန်ဖြူ ဈေးနှုန်းသည် မတ်လနှောင်းပိုင်းမှစ၍ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ချီကာဂိုကုန်သွယ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ (Chicago Board of Trade) ၏ အနာဂတ်ဆန်ဈေးနှုန်းသည် ပြီးခဲ့သည့်အပတ်က ၈ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ယင်းသည် နှစ်နှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ပွဲကြောင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခြင်းသည် ဆန်တင်ပို့သည့် နိုင်ငံအများစုတွင် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက်တင်ပို့မှု ကုန်ကျစရိတ်များကို မြင့်တက်စေပြီး ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO) ၏ ဆန်ဈေးညွှန်းကိန်းလည်း မြင့်တက်လာကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

လွင်ကိုကိုမောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နယူးဒေလီ

Source: Global rice production set to fall for first time in decade: The Economic Times: May 14, 2026.

သကြားကြမ်း၊ သကြားဖြူနှင့် သန့်စင်သကြား တင်ပို့မှု ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပိတ်ပင်

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ်စေရန်နှင့် ရောင်းလိုအား ကြပ်တည်းလာမှု အခြေအနေကို တည်ငြိမ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ သကြားကြမ်း (Raw Sugar)၊ သကြားဖြူ (White Sugar) နှင့် သန့်စင်သကြား (Refined Sugar) တင်ပို့မှုကို ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်အထိ ပိတ်ပင်လိုက်သည်။

ကမ္ဘာ့ဒုတိယအကြီးဆုံး သကြားထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံဖြစ်သော အိန္ဒိယသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် Notification No. 16 / 2026-27 ဖြင့် သကြားတင်ပို့မှုမူဝါဒကို ယခင် “Restricted” (ကန့်သတ်) မှ “Prohibited” (ပိတ်ပင်) အဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါသည်။

“အဆိုပါပိတ်ပင်မှုသည် CXL (Codex Maximum Residue Limit) နှင့် TRQ (Tariff Rate Quota) စနစ်အောက်မှ EU နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများသို့ တင်ပို့မှုများ၊ Advance Authorization Scheme၊ G to G တင်ပို့မှုများနှင့် လက်ရှိတွင် တင်ပို့မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သော ကုန်စည်များအပေါ် သက်ရောက်မှုမရှိပါကြောင်း” အိန္ဒိယပြည်ပကုန်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (Directorate General of Foreign Trade-DGFT) က ပြောကြားထားသည်။

အိန္ဒိယသည် ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ယင်းသင်္ကြားအမျိုးအစားများကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၉ ဘီလီယံ တင်ပို့ခဲ့ပြီး အဓိကတင်ပို့သည့်နိုင်ငံများမှာ ဆူဒန်၊ လစ်ဗျား၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် သီရိလင်္ကာ တို့ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အသိပေးအကြောင်းကြားစာအရ တရားဝင်ကြေညာချက်မထုတ်ပြန်မီ သင်္ဘောပေါ်သို့ သင်္ကြား တင်ဆောင်မှု စတင်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ Shipping Bill တင်သွင်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊ သင်္ဘောသည် အိန္ဒိယဆိပ်ကမ်း တွင် ဆိုက်ကပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်မှ Rotation Number ချထားပြီးဖြစ်ပါက တင်ပို့မှုကို ဆက်လက်ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ထို့အပြင် အသိပေးအကြောင်းကြားမထုတ်ပြန်မီ အကောက်ခွန်ဌာန သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းရေး တာဝန်ရှိသူများထံ လွှဲပြောင်းထားပြီးဖြစ်သော ကုန်ပစ္စည်းများကိုလည်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

လွင်ကိုကိုမောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နယူးဒေလီ

Source: India prohibits raw, white & refined sugar export till Sept 30: The Economic Times: May 14, 2026.

အနောက်ဘင်္ဂလားတွင် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများထွန်းကားစေရေး မြေယာမူဝါဒအသစ် ချမှတ်ရန်နှင့် နိုင်ငံရေးစွက်ဖက်မှုများ အဆုံးသတ်ရန် BJP ဥက္ကဋ္ဌ ကတိပြု

အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် မြေယာမူဝါဒအသစ်တစ်ရပ်ချမှတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ် BJP ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဆာမစ် ဘာတာချာဂျာ (Samik Bhattacharya) က တိုက်တွန်းပြောကြားလိုက်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရန် ကောင်းမွန်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းတစ်ခုကို ရရှိစေမည်ဟု ကတိပြုပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် BJP ပါတီ အာဏာရရှိလာပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကုန်သည်စက်မှုအသင်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် "မြို့ပြမြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ကန့်သတ်ချက်ဥပဒေ" (Urban Land Ceiling Act) ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခြေနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ကော်ပိုရိတ်ကုမ္ပဏီကြီးများ၏ အဓိကတောင်းဆိုချက်ဖြစ်သော "စာချုပ်စနစ်သုံး စိုက်ပျိုးရေး" (Contract Farming) ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဟု ပါတီဥက္ကဋ္ဌမှ ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍမှ စီးပွားရေးကဏ္ဍအထိ နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ပါတီမှ ကြားဝင်စွက်ဖက်ခြင်း ပြုလုပ်

မည်မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ယခုအဆိုပြုထားသည့် မြေယာမူဝါဒအသစ်သည် ဟာရီယာနာ (Haryana) နှင့် မဟာရဋ္ဌရ် (Maharashtra) ကဲ့သို့သော ပြည်နယ်များ ၏ အောင်မြင်သောစီးပွားရေးမူဝါဒပုံစံများကို နမူနာယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရှိရသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်တွင် စာချုပ်စနစ်သုံး စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ခွင့်ပြုထားခြင်းမရှိသေးသော်လည်း မူဝါဒအသစ်ပြောင်းလဲမည့် ခြေလှမ်းသစ်သည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စားသောက်ကုန်ကဏ္ဍများတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများကို လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဆွဲဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးကျွမ်းကျင်သူများက သုံးသပ်ထားကြကြောင်း သိရှိရသည်။

ပြည်နယ်အတွင်း အရည်အချင်းရှိသည့် လူသားအရင်းအမြစ်များနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရင်းအနှီးများအလုံအလောက်ရှိသော်လည်း၊ စက်မှုထွန်းကားရေးအတွက် မှန်ကန်သည့်အတွေးအခေါ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းကို မဖန်တီးနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဝင်ရောက်လာမှု အားနည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရသစ်အနေဖြင့် အနောက်ဘက်လားသို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြန်လည်စီးဆင်းလာစေရန် အဓိကကျသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းကို ဦးစားပေး ဖန်တီးပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်၏ စက်မှုဇုန်နယ်မြေပြောင်းလဲမှု၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆွဲဆောင်ရေးကြိုးပမ်းချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိစီးပွားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒများအတွက် အလားအလာရှိသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခွင့်အလမ်းများဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်။ အနောက်ဘက်လားတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာပါက ကုန်စည်စီးဆင်းမှု ပိုမိုမြန်ဆန်ချောမွေ့လာနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပို့ကုန်များဖြစ်သော ဆန်၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အနောက်ဘက်လားမှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယပြည်တွင်းဈေးကွက်သာမက ၎င်းနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်နေသော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ပါ ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်ရန် အလားအလာရှိနေပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့လယ်ယာကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်နှင့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်သည့် စက်မှုဇုန်များ ပေါ်ထွက်လာစေရန်အတွက် လယ်သမားအစုအဖွဲ့များ စနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း (Contract Farming / Co-operatives) နှင့် မြေယာအသုံးချမှု မူဝါဒခိုင်မာရန် လိုအပ်ပါကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ကော်လံကတ္တား

Source: PSUWatch : Bengal BJP Chief advocates new land policy for large-scale industrialization

.....

**AgriStack စနစ် ပေါင်းစပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်အတူ
အနောက်ဘက်ဘက်လားပြည်နယ်တွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို စတင်တော့မည်**

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပိုလျှံသည်အထိ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသော အနောက်ဘက်ဘက်လားပြည်နယ်သည် အိန္ဒိယဗဟိုအစိုးရ၏ "ဒစ်ဂျစ်တယ်စိုက်ပျိုးရေးမစ်ရှင်" (Digital Agriculture Mission - DAM) တွင် ပါဝင်ပူးပေါင်းရန် သဘောတူညီချက်ရရှိလုနီးပါး ဖြစ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလက ဘတ်ဂျက်ရူပီးကုဋေ ၂,၈၁၇ ဖြင့် စတင်ခဲ့သည့် အဆိုပါမစ်ရှင်သည် နည်းပညာဖြင့်ဒစ်ဂျစ်တယ်ကိရိယာများကို အသုံးပြု၍ လယ်ယာကဏ္ဍကို ခေတ်မီအောင် ပြောင်းလဲရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၂၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် လယ်သမား ID ပေါင်း ၈၄.၈ သန်းကျော် ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်တွင် ဘီဂျေပီ (BJP) ပါတီ အာဏာရလာပြီးနောက်ပိုင်း ဗဟိုစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ အပြီးသတ်ရန် နီးစပ်နေပြီဖြစ်ကာ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လယ်သမား ၇.၂ သန်းခန့်ကို "AgriStack" ပလက်ဖောင်း ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းစနစ်ကြောင့် အစိုးရထောက်ပံ့ကြေးများ၊ သီးနှံအာမခံများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများကို လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုမရှိဘဲ အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသည့် အသေးစားနှင့် အခြေခံတောင်သူများ လက်ဝယ်သို့ တိုက်ရိုက်ရောက်ရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့အပြင် ဂြိုဟ်တုနှင့် မြေပြင်အချက်အလက်များကို အသုံးပြုသည့် Krishi Decision Support System ကြောင့် မြေဆီလွှာနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေများကို အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ သိရှိနိုင်ပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးတက်လာစေမည် ဖြစ်သော်လည်း ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဒစ်ဂျစ်တယ် နည်းပညာတတ်ကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်းနှင့် ဒေတာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေသေးကြောင်း ပညာရှင်များက ထောက်ပြထားကြကြောင်း သိရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်မှုနီးစပ်ပြီး ဆန်၊ အာလူးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် အဓိကထွက်ရှိရာ အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို ဒစ်ဂျစ်တယ်စနစ် (AgriStack) ဖြင့် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ပြောင်းလဲလာခြင်းသည် မြန်မာ့လယ်ယာကဏ္ဍအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ အတုယူစရာ စံနမူနာကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ တစ်ဖက်တွင်လည်း အိန္ဒိယ၏ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဒေတာများ ပိုမိုတိကျပွင့်လင်းလာမည်ဖြစ်ရာ မြန်မာ့ပဲမျိုးစုံနှင့် လယ်ယာထွက်ကုန် တင်ပို့သူများအနေဖြင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ၏ သီးနှံလိုအပ်ချက်နှင့် ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းပြီး ပို့ကုန်ဗျူဟာ

များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပိုမိုထိရောက်စွာ ပြင်ဆင်ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းဖြစ်ထွန်းစေမည် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Economic Time : West Bengal set to embrace digital agriculture drive with AgriStack integration

အရှေ့အလယ်ပိုင်းပဋိပက္ခကြောင့် အိန္ဒိယ၏ မြေဩဇာထောက်ပံ့ကြေးဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရူပီးကုဋေ ၇၀,၀၀၀ ခန့်အထိ ပိုမိုမြင့်တက်လာနိုင်

လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း (အနောက်အာရှ) ပဋိပက္ခများကြောင့် ပြည်ပမှ တင်သွင်းရသည့် ယူရီးယားနှင့် အခြားမြေဩဇာများ ကုန်ကျစရိတ်များ မြင့်တက်လာလျက်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၂၆-၂၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် အိန္ဒိယအစိုးရ၏ မြေဩဇာထောက်ပံ့ကြေးအသုံးစရိတ်သည် ရူပီးကုဋေ ၇၀,၀၀၀ ခန့်အထိ သိသိသာသာတိုးတက်လာနိုင်ပြီး စုစုပေါင်း ရူပီး ၂.၄၁ လက်သန်းကုဋေ (၂.၄၁ lakh crore) အထိ ရှိလာနိုင်ကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မြေဩဇာဦးစီးဌာနမှ အကြီးတန်းအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

အနောက်အာရှ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ကြီးဌာနများအချင်းချင်း ပြုလုပ်သည့် ရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုတွင် မြေဩဇာဦးစီးဌာန၏ အတွင်းရေးမှူး Aparna S Sharma က ထောက်ပံ့ကြေးကုန်ကျစရိတ်များ မြင့်တက်လာမည်မှာ သေချာပါကြောင်း၊ သို့သော် မည်သည်ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်မည်ကိုမူ အတိအကျပြောနိုင်ခြင်းမရှိပါကြောင်း၊ တိုးမြှင့်လာမည့် ပမာဏသည် ရူပီးကုဋေ ၇၀,၀၀၀ ခန့်အထိ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ၂၀၂၆-၂၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် အစိုးရ၏ မူလလျာထားသည့် မြေဩဇာထောက်ပံ့ကြေး ဘတ်ဂျက်ပမာဏမှာ ရူပီး ၁.၇၁ လက်သန်းကုဋေ (၁.၇၁ lakh crore) ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယအစိုးရသည် ရွှေ့အပေါ် သွင်းကုန်ခွန် တိုးမြှင့်ကောက်ခံခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီအချိန်တွင် အခြားအရေးကြီးကုန်စည်တစ်ခုဖြစ်သည့် စားသုံးဆီအပေါ်တွင်လည်း သွင်းကုန်တိုးမြှင့်ပေးရန် ပြည်တွင်းဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီလုပ်ငန်းရှင်များ၏ တောင်းဆိုချက်ကို ထပ်မံစဉ်းစားလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် စားသုံးဆီအများဆုံးတင်သွင်းနေသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် အခွန်နှုန်းထားများ တိုးမြှင့်လိုက်ပါက ပြည်တွင်းရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သီးနှံများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သောဈေးနှုန်းများ ရရှိနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်သုံးသပ်နေခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိအချိန်အထိ တရားဝင်ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းမရှိသေးကြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း စစ်ပွဲပဋိပက္ခများကြောင့် ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက်များ ပြတ်တောက်မှု ဖြစ်ပေါ်ကာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီ၊ အသားနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း ကုလသမဂ္ဂ၏ ကမ္ဘာ့စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်း အညွှန်းကိန်းသည် သုံးနှစ်ကျော်ကာလအတွင်း အမြင့်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သုံးစွဲမှုအများဆုံး စားသုံးဆီဖြစ်သည့် စားအုန်းဆီ (Palm oil) ဈေးနှုန်းသည် စစ်ပွဲများစတင်ချိန်မှစ၍ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်အထိ မြင့်တက်သွားကြောင်း သိရှိရသည်။ စားအုန်းဆီအဓိကထုတ်လုပ်သည့် အင်ဒိုနီးရှားနှင့် မလေးရှားနိုင်ငံတို့မှ စွမ်းအင်စရိတ်ကြီးမြင့်လာမှု ဒဏ်ကို လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် ဇီဝလောင်စာ (Biofuel) ထုတ်လုပ်မှုကို ပိုမိုတိုးမြှင့်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့သော်လည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ သွင်းကုန်ခွန်တိုးမြှင့်ပြီး ဝယ်ယူမှုပမာဏကို လျော့ချလိုက်မည်ဆိုပါက ယခုကဲ့သို့ စားအုန်းဆီဈေးနှုန်း ဆက်တိုက်မြင့်တက်နေမှုကို ပြန်လည်ထိန်းချုပ်သွားနိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းပဋိပက္ခကြောင့် ကမ္ဘာ့စားအုန်းဆီနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပြည်ပမှသွင်းကုန်စရိတ် ပိုမိုကြီးမြင့်လာစေမည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေသော်လည်း၊ တစ်ဖက်တွင်မူ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဈေးကွက် မတည်ငြိမ်မှုနှင့် အိန္ဒိယ၏ ပြည်တွင်းစိုက်ပျိုးရေးဦးစားပေးမှုဝါဒများကြောင့် အိန္ဒိယသို့ အဓိကတင်ပို့နေရသည့် မြန်မာ့ပဲမျိုးစုံ ပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင်မူ ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားနှင့် ဈေးနှုန်းအလားအလာ ဆက်လက်ကောင်းမွန်နေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းရှိနေပါကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ကော်လံကတ္တား

Source: The Telegraph Online : West Asia crisis may raise India fertiliser subsidy burden by Rs 70,000 crore

.....

**အိန္ဒိယကုန်သည်များ ပဲပုပ်ဖတ် တင်ပို့မှုစာချုပ်များ ဖျက်သိမ်းပြီး
အာဖရိကမှ ပဲပုပ်စေ့များ တင်သွင်းနေ**

အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း ပဲပုပ်ဈေးနှုန်းများ အဆမတန်မြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ကုန်သွယ်စီးဆင်းမှုများ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီး၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အိန္ဒိယကုန်သည်များ အနေဖြင့် ပြည်ပတင်ပို့ရန် ပဲပုပ်ဖတ် (Soymeal) တန်ချိန် ၂၅၀၀၀ ရှိသော စာချုပ်များကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ရပြီး အာဖရိကနိုင်ငံများထံမှ ပဲပုပ်စေ့ တန်ချိန် ၈၀,၀၀၀ တင်သွင်းရန် မှာယူထားရကြောင်း ကုန်သွယ်ရေးဌာနသတင်းရင်းမြစ်များအရ သိရှိရပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ စာချုပ်များ ဖျက်သိမ်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ပုံမှန်အားဖြင့် အိန္ဒိယကုန်သည်များ ထံမှပုံမှန်ဝယ်ယူလေ့ရှိသည့်အာရှဝယ်လက်များ (ဗီယက်နမ်၊အင်ဒိုနီးရှား) ထံသို့မြောက်အမေရိကနှင့် တောင်အမေရိကမှ ပဲပုပ်ဖတ်တင်ပို့သူများက ပိုမိုတိုးမြှင့်တင်ပို့ခွင့်ရနိုင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ပြင် အိန္ဒိယ၏ ပဲပုပ်စေ့ဝယ်ယူမှုကြောင့် အာဖရိကပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် ကမ္ဘာပေါက်ဈေးထက်ပိုမိုမြင့်မားသော (အမြတ်များသော) ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချခွင့် ရနေကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကုန်သည်များ၏အဆိုအရ ပြည်တွင်းပဲပုပ်စေ့ဈေးနှုန်းများ ရုတ်တရက်မြင့်တက်သွားခြင်းသည် ပဲပုပ်ဖတ်ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်ကို မြင့်တက်စေပြီး ကုန်သည်များအနေဖြင့် ပြည်ပတင်ပို့ရန် ချုပ်ဆိုထားသည့်စာချုပ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ခက်ခဲသွားစေခဲ့ကြောင်း သိရှိရပြီး မေလနှင့် ဇွန်လအတွင်း တင်ပို့မည့်စာချုပ်များကို ဖျက်သိမ်းရန် ဝယ်ယူမှုများနှင့် သဘောတူညီထားကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ပဲပုပ်ဖတ်ကုန်သွယ်မှုတွင် သိသာထင်ရှားသော ဈေးနှုန်းအတက်အကျ ဖြစ်စဉ်မျိုး ဖြစ်ပွားလေ့မရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ စာချုပ်ဖျက်သိမ်းခြင်းသည် အလွန်ရှားပါးကြောင်း၊ ယခုစာချုပ်ဖျက်သိမ်းမှုများတွင် လျော်ကြေးပေးဆောင်ခြင်း မရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ပဲပုပ်စေ့အထွက်နှုန်း ကျဆင်းမှုကြောင့် ကုန်စည်အထောက်အပံ့ပြတ်လပ်နေစဉ်အတွင်း ပြည်တွင်းပဲပုပ်ဖတ်ဈေးနှုန်းများသည် တစ်လအတွင်း ၄၁% ခန့် မြင့်တက်သွားပြီး မက်ထရစ်တစ်တန်လျှင် ၆၆,၀၀၀ ရူပီး အထိ ရောက်ရှိခဲ့ကာ ၄ နှစ်တာကာလအတွင်း အမြင့်ဆုံးဈေးနှုန်း ဖြစ်လာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးကုန်စည် တင်ပို့သည့် Suraj Impex ကုမ္ပဏီတည်ထောင်သူ Vinod Jain က "ဈေးနှုန်းတွေ အဆမတန် မြင့်တက်နေတာကြောင့် အိန္ဒိယဟာ ပဲပုပ်ဖတ်ပြည်ပတင်ပို့ရန် အော်ဒါ

အသစ်တွေ မရတော့ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ကုန်သည်တွေဟာ အာဖရိကနိုင်ငံတွေကနေ တင်သွင်းမှု ကို မြှင့်တင်နေကြရတာပါ" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အသစ်တွေ မရတော့ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ကုန်သည်တွေဟာ အာဖရိကနိုင်ငံတွေကနေ တင်သွင်းမှု ကို မြှင့်တင်နေကြရတာပါ" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပဲပုပ်စေ့တင်သွင်းမှုသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ တစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်း စံချိန်တင် တန်ချိန် ၈၀၀,၀၀၀ အထိ မြင့်တက်လာနိုင်ကြောင်း ၎င်းက ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရှိရပြီး အိန္ဒိယပဲပုပ်ချက်လုပ်သူများအသင်း (SOPA) ၏ အချက်အလက်များအရ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အိန္ဒိယသည် ပဲပုပ်စေ့ တန်ချိန် ၂,၀၀၀ ခန့်သာ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် မျိုးရိုးဗီဇပြုပြင်ထားသော (Non-GMO) ပဲပုပ်စေ့များကိုသာ တင်သွင်းခွင့် ပြုသဖြင့် ပဲပုပ်စေ့ရရှိနိုင်မှုမှာ ကန့်သတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး ဘီနင် (Benin)၊ နိုင်ဂျာ (Niger)၊ တိုဂို (Togo) နှင့် နိုင်ဂျီးရီးယား (Nigeria) အပါအဝင် အာဖရိကနိုင်ငံအနည်းငယ်မှသာ တင်သွင်းနိုင်လျက်ရှိပြီး ထိုနိုင်ငံများရှိ Non-GM ပဲပုပ်စေ့များသည် မျိုးရိုးဗီဇပြုပြင်ထားသော (GM) ပဲပုပ်စေ့များထက် ဈေးနှုန်းများစွာ ပိုမိုမြင့်မားနေကြောင်း သိရှိရသည်။

ပဲပုပ်ဖတ်ထုတ်လုပ်တင်ပို့သည့် Maharashtra Oil Extractions ကုမ္ပဏီ၏ မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ Manoj Agrawal ၏ ပြောကြားချက်များအရ အိန္ဒိယကုန်သည်များအနေဖြင့် ဇွန်လနှင့်ဇူလိုင်လများအတွက် အာဖရိကပဲပုပ်စေ့များကို ဆိပ်ကမ်းအရောက်ကုန်ကျစရိတ်၊ အာမခံကြေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခအပါအဝင် (CIF) ဈေး တစ်တန်လျှင် ဒေါ်လာ ၇၀၀ မှ ၇၆၀ ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြကြောင်း၊ ပဲပုပ်ရာသီသစ်သီးနှံများ ထွက်ပေါ်ချိန်ဖြစ်သည့် စက်တင်ဘာလနှင့် အောက်တိုဘာလပိုင်းများအထိ အိန္ဒိယကုန်သည်များအနေဖြင့် အာဖရိကနိုင်ငံများမှ ဆက်လက်တင်သွင်းနေရဦးမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ Non-GMO ပဲပုပ်စေ့ လိုအပ်ချက်ကြီးမားနေချိန်တွင် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်နေပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသာလွန်သော မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ပြည်တွင်းဖြစ် သဘာဝနည်းအတိုင်း စိုက်ပျိုးသည့်ပဲပုပ်များကို တရားဝင်ဓာတ်ခွဲခန်းစစ်ဆေးချက် (Non-GMO Certification) များဖြင့် အိန္ဒိယဈေးကွက်သို့ ဗျူဟာမြောက် ထိုးဖောက်တင်ပို့နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကောင်း ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကုန်သည်အသင်းအဖွဲ့များ ပူးပေါင်းကာ အိန္ဒိယသို့ တရားဝင်တင်ပို့နိုင်ရေး ကုန်သွယ်မှုလမ်းကြောင်း ရှာဖွေသင့်သည့်အပြင်၊ ပြည်ပမှတင်သွင်းမှုအပေါ် မှီခိုနေခြင်းကို လျှော့ချရန် ပြည်တွင်း၌ ပဲပုပ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး(Value Chain) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန် အကောင်းဆုံးအချိန် ဖြစ်ပါကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Economic Time: India cancels soymeal export deals, turns to Africa for soybean-imports

အိန္ဒိယအစိုးရက ၂၀၂၆-၂၇ ရာသီအတွက် ကြံဈေးနှုန်း တိုးမြှင့်သတ်မှတ်

အိန္ဒိယအစိုးရအနေဖြင့် လာမည့် ၂၀၂၆-၂၀၂၇ ကြံစိုက်ပျိုးရာသီအတွက် ကြံဈေးနှုန်း FRP (တောင်သူများအတွက် သင့်တင့်မျှတပြီး အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းစေမည့် အစိုးရသတ်မှတ် အနိမ့်ဆုံး ဈေးနှုန်း- Fair and Remunerative Price) ကို တစ်ကွမ်တယ် (Quintal-၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ၃၆၅ ရူပီးအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် အတည်ပြုလိုက်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဤဈေးနှုန်းသည် သကြား ထွက်နှုန်း (Recovery Rate) ၁၀.၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအပေါ် အခြေခံ၍ သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုသတ်မှတ်ချက်သည် ဝန်ကြီးချုပ် နရင်ဒရာမိုဒီ ဦးဆောင်သော စီးပွားရေးရာကက်ဘိနက်ကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တောင်သူလယ်သမားသာယာရေးဝန်ကြီး၏ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အရ သိရှိရသည်။

အဆိုပါ သတ်မှတ်ချက်အရ သကြားစက်ရုံများသည် သကြားထွက်နှုန်း ၁၀.၂၅ ရာခိုင်နှုန်းထက် ကျော်လွန်ပါက ပိုထွက်လာသည့် ၀.၁ ရာခိုင်နှုန်းတိုင်းအတွက် တစ်ကွမ်တယ်လျှင် ၃.၅၆ ရူပီး အပိုဆောင်း (Premium) ပေးချေရမည် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သကြားထွက်နှုန်းသည် ၁၀.၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအောက် လျော့နည်းနေပါကလည်း အထက်ပါနှုန်းထားအတိုင်းပင် တွက်ချက်၍ ကြံဈေးနှုန်း (FRP) ကို လျှော့ချသတ်မှတ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ သတ်မှတ်ချက်တွင် တောင်သူများ နစ်နာမှုမရှိစေရန်အတွက် အထူးအစီအစဉ် တစ်ရပ်အနေဖြင့် သကြားထွက်နှုန်း ၉.၅ ရာခိုင်နှုန်းအောက် လျော့နည်းသောစက်ရုံများသို့ ကြံပေးသွင်းသည့် တောင်သူများအနေဖြင့် ဈေးနှုန်းလျှော့ချခံရခြင်း ရှိမည်မဟုတ်ဘဲ တစ်ကွမ်တယ်လျှင် အနည်းဆုံး ၃၃၈.၃၀ ရူပီးကို ရရှိခံစားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားကြောင်း သိရှိရသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တောင်သူလယ်သမား သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၂၆-၂၇ ကြံစိုက်ပျိုးရာသီအတွက် ကြံတစ်ကွမ်တယ်လျှင် ကုန်ကျစရိတ်မှာ ၁၈၂ ရူပီး ခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

ယခု အသစ်အတည်ပြုလိုက်သော ကြံဈေးနှုန်း (FRP) ၃၆၅ ရူပီးသည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၅-၂၆ ရာသီက သတ်မှတ်ခဲ့သော ဈေးနှုန်းထက် ၂.၈၁ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုမြင့်မားလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုဈေးနှုန်းမှာ စိုက်ပျိုးစရိတ်ထက် နှစ်ဆ (၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း) ခန့် ပိုမိုရရှိနိုင်မည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သကြားကဏ္ဍသည် ကြံစိုက်တောင်သူနှင့် ၎င်းတို့၏ မိသားစုဝင် စုစုပေါင်း ၅ ကုဋေ (သန်း ၅၀) ခန့်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နေပြီး သကြားစက်ရုံများနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော အလုပ်သမားပေါင်း ၅ သိန်း ခန့်အတွက်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးထားကြောင်း သိရသည်။

ဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ကြံဖိုးငွေပေးချေမှု အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ကြံစိုက်ပျိုးရာသီအတွက် ပေးချေရန် စုစုပေါင်း ရူပီး ၁,၀၂,၆၈၇ ကုဋေ ရှိသည့်အနက် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ရူပီး ၁,၀၂,၂၀၉ ကုဋေကို ပေးချေပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ လက်ရှိ ၂၀၂၅-၂၀၂၆ ရာသီအတွက်မူ ပေးချေရန် စုစုပေါင်း ရူပီး ၁,၁၂,၇၄၀ ကုဋေရှိရာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ရူပီး ၉၉,၉၆၁ ကုဋေခန့်ကို ပေးချေပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အိန္ဒိယအစိုးရသည် ကြံစိုက်ပျိုးစရိတ်ထက် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း (နှစ်ဆ) ပိုသော ဈေးနှုန်းကို အာမခံချက်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း တောင်သူများ ကြံစိုက်ပျိုးမှု ရေရှည်တည်တံ့စေရန်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ထက် သိသာထင်ရှားသော အကျိုးအမြတ် (ဥပမာ - အနည်းဆုံး ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်) ရရှိနိုင်မည့် အခြေခံအနိမ့်ဆုံးဈေးနှုန်း (Floor Price) တစ်ခုကို ခိုင်ခိုင်မာမာသတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်။ ထို့ပြင် အိန္ဒိယသည် သကြားအပြင် အီသနော(Ethanol) ထုတ်လုပ်မှုကဲ့သို့သော ဘေးထွက်ပစ္စည်းများဖြင့်လည်း စီးပွားရေးကို မြှင့်တင်နေကြောင်းသိရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ကြံဈေးနှုန်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန်အတွက် သကြားအပြင် အခြားသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် (Value-added products) များ ထုတ်လုပ်မှုကို အားပေးခြင်းဖြင့် စက်ရုံများ၏ ဝင်ငွေကို တိုးပွားစေပြီး တောင်သူများကို ဈေးကောင်းပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ ဖန်တီးသင့်ပါကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြ အပ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ကော်လံကတ္တာ

Source: The Hindu: India Approves Sugarcane FRP at ₹365 per Quintal for 2026-27

.....

**အရှေ့မြောက်ဒေသ၏ ပျားရည်နှင့် ပျားမွေးမြူရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန်
NECTAR နှင့် IHA တို့ သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး**

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သဘာဝသယံဇာတကြွယ်ဝသော အရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် ပျားရည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပျားမွေးမြူရေးကဏ္ဍ (Apiculture)ကို ရေရှည်တည်တံ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် ဘက်စုံပြောင်းလဲမြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့ ပူးပေါင်းကာ ကြီးမားသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ်ကို စတင်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ အစိုးရ၏ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ အရှေ့မြောက်ဒေသ နည်းပညာအသုံးချရေးနှင့် လက်လှမ်းမီရေးဗဟိုဌာန (NECTAR) နှင့် ပြည်တွင်းပျားရည်လုပ်ငန်းရှင်များ စုပေါင်းထားသည့် အိန္ဒိယ ပျားရည်မဟာမိတ်အဖွဲ့ (IHA) တို့သည် အနာဂတ် (၅) နှစ်တာကာလအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် နားလည်မှုစာချုပ် (MoU) တစ်ရပ်ကို မေလ ၂၈ ရက်နေ့က တရားဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရသည်။

အဆိုပါ ပျားရည်မဟာမိတ်အဖွဲ့ (IHA) ၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ယခုလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော သဘောတူညီချက်သည် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် ပိုမိုကြံ့ခိုင်ပြီး၊ ရာသီဥတုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိကာ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ တိုက်ရိုက်ထိုးဖောက်နိုင်မည့် ပျားရည်ဂေဟစနစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ရန်အတွက် အလွန်အရေးပါသော အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ အဆိုပါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဒေသတွင်းရှိ ပျားမွေးမြူသူများနှင့် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ရေရှည်တည်တံ့သော လုပ်ငန်းများကို ဖန်တီးပေးမည်ဖြစ်ပြီး ကျေးလက်စီးပွားရေးကို တစ်ဖန်အားကောင်းလာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်၏ မဟာဗျူဟာမြောက် ပေါင်းစည်းမှုတွင် NECTAR ဘက်မှ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ကွင်းဆင်းကွန်ရက်၊ သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည်နှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများကို အခြေခံမည်ဖြစ်ပြီး၊ IHA ဘက်ကမူ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများနှင့် မူဝါဒရေးရာ အကြံပြုချက် အတွေ့အကြုံများကို ထည့်ဝင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ပျားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ပြီး ပေါင်းစည်းထားသော လုပ်ငန်းမူဘောင်တစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ယခုစီမံကိန်း၏ ရည်မှန်းချက်မှာ ဒေသခံပြည်သူများအတွက် ခိုင်မာသော အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဖန်တီးပေးရန်နှင့် တောင်သူများ၏ မိသားစုဝင်ငွေကို မြှင့်တင်ပေးရန် သာမက၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းသော စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကိုပါ တစ်ပြိုင်နက် ဖော်ဆောင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ တောင်းဆိုချက်နှင့်အညီ ထုတ်ကုန်၏ ဇာစ်မြစ်ကို တိကျစွာနောက်ကြောင်းပြန် လိုက်လံစုံစမ်းနိုင်သည့် (Traceable) အရည်အသွေးမြင့် ပျားရည်များကို ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် အန္တိယအရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသကို ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပကုန်သွယ်မှု လောကတွင် "ပရီမီယံ ပျားရည်ဇုန်" တစ်ခုအဖြစ် ကမ္ဘာတစ်ဝိုက်ရန် ကြိုးပမ်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဓိက လုပ်ငန်းကဏ္ဍများနှင့် ရှေ့ပြေးစီမံကိန်းများ

စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များအရ NECTAR နှင့် IHA တို့သည် ပျားမွေးမြူသူများအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ပေးအပ်ခြင်း၊ အရှေ့မြောက်ဒေသထွက် ပျားရည်အတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာစနစ်များ တည်ဆောက်ခြင်း၊ ပျားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့် ဒေသတွင်း ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း စသည့်အဓိကကဏ္ဍကြီး ၄ ခုကို အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ထို့အပြင် လက်တွေ့မြေပြင်တွင် စုစည်းမှုအားကောင်းစေရန်၊ လုပ်ငန်းထိရောက်မှုရှိစေရန်နှင့် ဈေးကွက်သို့ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်စေရန်အတွက် ရှေ့ပြေးစီမံကိန်းများ (Pilot projects) ကို စတင်မည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ထားသော ပျားမွေးမြူရေးဇုန်များ (Beekeeping Clusters) ကို စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထုတ်ကုန်ကဏ္ဍတွင်လည်း သာမန်ပျားရည်အဆင့်မှ တန်ဖိုးမြင့် (Value-added) ပျားရည်အခြေခံ ထုတ်ကုန်များအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်သွားမည်ဖြစ်ကာ၊ ရေရှည်တိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုစေရန် ဒေသတွင်း ပျားမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ခိုင်မာသော အချက်အလက်ဘဏ် (Database) တစ်ရပ်ကိုပါ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တည်ဆောက်သွားရန် စီစဉ်ထားကြောင်း သိရသည်။

ခေါင်းဆောင်များ၏ အမြင်နှင့် မျှော်လင့်ချက်

NECTAR ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဖြစ်သူ Dr. Arun Kumar Sarma က အရှေ့မြောက်ဒေသ၏ အလားအလာနှင့်ပတ်သက်၍ "ကျွန်တော်တို့ အရှေ့မြောက်ဒေသဟာ ကြွယ်ဝလှတဲ့ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတွေ၊ ကွဲပြားစုံလင်တဲ့ ပန်းမန်ပင်တွေနဲ့ သဘာဝဂေဟစနစ်တွေ ရှိနေတဲ့အတွက် ပျားမွေးမြူရေးနဲ့ ပျားရည်ကဏ္ဍမှာ အသုံးမချရသေးတဲ့ ကြီးမားတဲ့ အလားအလာကောင်းတွေ ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။"

အခုလို IHA နဲ့ လက်တွဲခြင်းအားဖြင့် သိပ္ပံနည်းကျ ပျားမွေးမြူရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ထိထိရောက်ရောက် မြှင့်တင်နိုင်မှာဖြစ်သလို၊ ဒေသတွင်း စွမ်းဆောင်ရည်တွေကို အဆင့်မြှင့်တင်ပြီး တောင်သူတွေနဲ့ ကျေးလက်စီးပွားရေးအတွက် ရေရှည်အကျိုးကျေးဇူးတွေ ပေးစွမ်းနိုင်မယ့် ပိုမိုစနစ်ကျတဲ့ ဂေဟစနစ်တစ်ခုကို ပံ့ပိုးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အလားတူပင် အိန္ဒိယပျားရည်မဟာမိတ်အဖွဲ့ (IHA) ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး Mr. Deepak Jolly ကလည်း ယခုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အနာဂတ်အတွက် ထူးခြားသောအခွင့်အလမ်းဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ "အခု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဟာ အရှေ့မြောက်ဒေသမှာ ပိုမိုခိုင်မာပြီး၊ ပိုမိုစနစ်ကျကာ အနာဂတ်ရဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေမယ့် ပျားမွေးမြူရေး ဂေဟစနစ်တစ်ခုကို သမိုင်းဝင် ဖန်တီးလိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယခုကဲ့သို့ အစိုးရနည်းပညာဌာနနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့ချုပ်တို့၏ (၅) နှစ်တာ မဟာဗျူဟာမြောက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံ ကျေးလက်စီးပွားရေးကို မြှင့်တင်ရာတွင် စံပြစိုက်ပျိုးစီးပွား (Agribusiness) မော်ဒယ်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း စီးပွားရေးလေ့လာသူများက သုံးသပ်ထားကြကြောင်း သိရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ချင်းပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းအထက်ပိုင်းနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ကဲ့သို့သော ဒေသများသည် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ပိုင်းကဲ့သို့ပင် ကြွယ်ဝသော ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် ပန်းမန်ပင် (Flora) အရင်းအမြစ်များ ပိုင်ဆိုင်ထားသဖြင့် ပျားရည်ထုတ်လုပ်မှု အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန် ကြီးမားသည့် အလားအလာ ရှိနေပါသည်။ ဤအိန္ဒိယစီမံကိန်း၏ "သိပ္ပံနည်းကျ ပျားမွေးမြူခြင်း"၊ "ဒေသအလိုက် အစုအဖွဲ့များ (Clusters) ဖွဲ့စည်းခြင်း" နှင့် "ဇာစ်မြစ်လိုက်လံ စုံစမ်းနိုင်မှု (Traceability) အချက်အလက်ဘဏ် တည်ဆောက်ခြင်း" စသည့် မော်ဒယ်များကို မြန်မာ့မိရိုးဖလာ ပျားမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါက ကျေးလက်တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေကို သိသာစွာ မြှင့်တင်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် **"Premium & Traceable Honey"** (ဇာစ်မြစ်ခိုင်မာသည့် အရည်အသွေးမြင့် ပျားရည်) အဖြစ် နေရာယူရန် ကြိုးပမ်းသည့် နည်းဗျူဟာသည် မြန်မာ့ပျားရည်ကို ပြည်တွင်းသုံးရုံမျှမက ပြည်ပပို့ကုန်ကဏ္ဍ (Export Market) သို့ အဆင့်မြှင့်တင်ရာတွင် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ရှုထောင့်မှ အထူးအတုယူ လေ့လာသင့်သော မဟာဗျူဟာမြောက် ခြေလှမ်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ကော်လံကတ္တား

Source: The Economic Time: NECTAR, IHA ink pact to strengthen honey & bee-keeping sector in North-East

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ငွေပေးချေမှုပမာဏ ၈၅.၅ ရာခိုင်နှုန်းကို UPI က ဦးဆောင်နေပြီး၊ debit card အသုံးပြုမှု ကျဆင်း

အိန္ဒိယဗဟိုဘဏ် (RBI) မှ မကြာသေးမီက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ငွေပေးချေမှုစနစ်ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာ (Payments System Report) အရ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၏ ဒုတိယနှစ်ဝက်အတွင်း စုစုပေါင်းငွေပေးချေမှုပမာဏ၏ ၈၅.၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ Unified Payments Interface (UPI) စနစ်ကြောင့် ဖြစ်ပြီး၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှု ဂေဟစနစ်သည် နေ့စဉ်ပြုလုပ်သော ပမာဏ အနည်းငယ်ရှိသည့် လက်လီငွေလွှဲမှုများကြောင့် ပိုမိုတိုးတက်လာလျက်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

UPI စနစ်သည် ငွေပေးချေမှု အကြိမ်ရေ (ပမာဏ) အားဖြင့် ဦးဆောင်လျက်ရှိသော်လည်း စုစုပေါင်းငွေကြေးတန်ဖိုး၏ ၉.၅ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ရာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအနေဖြင့် တန်ဖိုးနည်းလက်လီငွေပေးချေမှုများကို လွယ်ကူချောမွေ့စေရေး အထောက်အကူပြုသည့် ကဏ္ဍတွင်ရှိနေကြောင်း သိရှိရသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့်၊ ကော်ပိုရိတ်လုပ်ငန်းကြီးများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအကြား တန်ဖိုးမြင့်မားသော ငွေလွှဲပြောင်းမှုများတွင် အဓိက အသုံးပြုသည့် Real Time Gross Settlement (RTGS) စနစ်သည် စုစုပေါင်း ငွေပေးချေမှု အကြိမ်ရေ၏ ၀.၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့သော်လည်း၊ စုစုပေါင်း ငွေကြေးတန်ဖိုး၏ ၆၈.၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိခဲ့ရာ ငွေကြေးတန်ဖိုးပိုင်းတွင် မိရိုးဖလာဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်များက ဆက်လက်လွှမ်းမိုးထားဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

UPI ဒစ်ဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုနှင့် ခရက်ဒစ်ကတ်များ လျင်မြန်စွာ ခေတ်စားလာခြင်းနှင့်အတူ လွန်ခဲ့သည့် ၄ နှစ်တာကာလအတွင်း ဒက်ဘစ်ကတ် (Debit Card) အသုံးပြုမှု သိသိသာသာကျဆင်းသွားကြောင်းလည်း အိန္ဒိယဗဟိုဘဏ်၏ အစီရင်ခံစာအရ သိရှိရသည်။ Debit Card ဖြင့် ငွေပေးချေမှု အကြိမ်ရေသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၄.၀၈၇ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ၁.၃၃၆ ဘီလီယံသို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ပြီး၊ ၎င်းမှာ ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး ကျဆင်းသွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရသည်။ အလားတူကာလအတွင်း Debit Card ဖြင့် ငွေပေးချေမှု၏ ငွေကြေးတန်ဖိုးမှာလည်း အိန္ဒိယရူပီး ၇.၄ လက်သန်းကုဋေ (Lakh Crore) မှ ၄.၅ လက်သန်းကုဋေသို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ၎င်းကာလအတွင်း ခရက်ဒစ်ကတ် (Credit Card) အသုံးပြုမှုမှာ အားကောင်းစွာ တိုးတက်လာခဲ့ကြောင်း၊ ခရက်ဒစ်ကတ်ဖြင့် ငွေပေးချေမှု အကြိမ်ရေသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၂.၁၆ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ၅.၇ ဘီလီယံအထိ နှစ်ဆကျော် တိုးတက်လာခဲ့ပြီး၊ ငွေ

ပေးချေမှုတန်ဖိုးမှာလည်း ရူပီး ၈.၉ လက်သန်းကုဋေမှ မြင့်တက်လာခဲ့ရာ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ တိုးတက်မှု နှုန်း ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိကြောင်းသိရှိရသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဘဏ်များသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်စနစ်နှင့် အခြားအမှတ်တံဆိပ်များနှင့် ပူးတွဲလုပ် ဆောင်သည့် (Co-branded) ဝန်ဆောင်မှုများကြောင့် ခရက်ဒစ်ကတ်ကဏ္ဍတွင် ဆက်လက်လွှမ်းမိုး ထားကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းတို့၏ ဈေးကွက်ဝေစုသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ခရက်ဒစ်ကတ် အရေအတွက် ၄.၈ ကုဋေ (Crore) ရှိရာမှ ၆၇.၇ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပြီး၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကတ်အရေအတွက် ၈.၂ ကုဋေနှင့်အတူ ဈေးကွက်ဝေစု ၇၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်လာခဲ့ ကြောင်း သိရသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များသည်လည်း အလားတူကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ ဈေးကွက်ဝေစုကို ၂၃.၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၃.၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အနည်းငယ် မြင့်တင်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ထုတ်ပေးထားသော ကတ်အရေ အတွက်မှာ ၁.၆ ကုဋေမှ ၂.၈ ကုဋေသို့ မြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြား ဘဏ်များ၏ ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ၉.၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃.၈ ရာခိုင်နှုန်းသို့ သိသာစွာကျဆင်းသွားခဲ့ပြီး၊ အသေးစား ဘဏ္ဍာရေးဘဏ်များ (Small Finance Banks) ကမူ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလနောက် ဆုံးထား၍ ခရက်ဒစ်ကတ်အရေအတွက် ၁၄ သိန်း (14 Lakh) ခန့် ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိ ရသည်။

Debit Card ကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များက ဆက်လက်လွှမ်းမိုးထားဆဲဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်း တို့၏ ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကတ်အရေအတွက် ၆၃.၇ ကုဋေနှင့်အတူ ၆၇.၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကတ်အရေအတွက် ၆၅.၂ ကုဋေနှင့်အတူ ၆၃.၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ကျသွားခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အတွေ့အကြုံအရ ဒစ်ဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် အောင်မြင်ခြင်းသည် စီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစေပြီး၊ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် တရားမဝင်သော ငွေကြေး စီးဆင်းမှုများကို လျှော့ချပေးနိုင်သည့်အပြင်၊ ဗဟိုဘဏ်အတွက် ငွေစက္ကူရိုက်နှိပ်ရသည့် ကုန်ကျ စရိတ်များကိုပါ သက်သာစေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း အိန္ဒိယ၏ ဒစ်ဂျစ် တယ်ငွေပေးချေမှုပုံစံကိုလေ့လာ၍ ပြည်တွင်းဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍတွင် လက်တွေ့ကျကျအသုံးချနိုင်မည့် အလားအလာကောင်းများစွာ ရှိနေပါကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဖြူသဲနွယ်၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ကော်လံကတ္တား

Source: The Stateman : UPI drives 85.5 Percent of India’s payment volumes, debit card usage falls: RBI Report

.....

**အိန္ဒိယ-ရုရှား စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးသည် ရေနံစိမ်းအပြင်
သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ အဏုမြူ စွမ်းအင်နှင့် ရေနံဓာတုပစ္စည်းများအထိ ကျယ်ပြန့်လာ**

အိန္ဒိယနှင့် ၎င်း၏ အဓိကမဟာဗျူဟာမြောက်မိတ်ဖက်ဖြစ်သော ရုရှားနိုင်ငံတို့သည် တောင် အာရှနိုင်ငံတွင် ဟိုက်ဒရိုကာဗွန် (Hydrocarbon) နယ်မြေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပါအဝင် စွမ်း အင်ကဏ္ဍတွင် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ထောက်ပံ့မှုနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုများ တိုးချဲ့ရန် ဆွေးနွေးလျက်ရှိပါသည်။

ရုရှားသည် အိန္ဒိယသို့ ရေနံစိမ်းကို ပုံမှန်တင်ပို့နေဆဲဖြစ်သော်လည်း နှစ်ဖက်စလုံးအနေဖြင့် အိန္ဒိယမြို့ကြီးများသို့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပံ့ပိုးပေးရေး၊ CNG အရောင်းဆိုင်များ တိုးချဲ့ရေးနှင့် ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေနံဓာတုပစ္စည်းဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံအသစ်များ တည်ဆောက်ရေးအ တွက် အခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်လျက်ရှိကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုင်ရာ ရုရှားသံရုံး၏ ဒုတိယအကြီးအကဲ Roman Babushkin က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အနောက်အာရှအကြပ်အတည်းကြောင့် စွမ်းအင်ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက်များ ထိခိုက်နေချိန် တွင် ရုရှားသည် အိန္ဒိယ၏ အဓိကရေနံစိမ်း ထောက်ပံ့သူအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နေခြင်းမှာ အရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သည် အိန္ဒိယသို့ ရုရှားရေနံ တင်ပို့မှုအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှု ကင်းလွတ်ခွင့်ကို သက်တမ်းတိုးပေးထားသောကြောင့် ယင်းအခြေအနေမှာ ဆက်လက်တည်ရှိနေဦးမည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိကာလအတွင်း အိန္ဒိယသည် ရုရှားထံမှ LPG ဝယ်ယူ ရေးအတွက် နှစ်နိုင်ငံအဆင့်မြင့်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယသည် နိုင်ငံ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် ဟိုက်ဒရိုကာဗွန် အရင်းအမြစ်သစ်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် စီစဉ်နေ ကြောင်း သတင်းများတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။

အိန္ဒိယ-ရုရှား အရပ်ဘက်အဏုမြူစွမ်းအင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာ ခြင်းကိုလည်း ရည်ညွှန်းပြောဆိုခဲ့ပြီး သေးငယ်သော အဏုမြူစွမ်းအင်ဓာတ်ပေါင်းဖိုများ (Small Modular Reactors - SMRs) တွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် နည်းပညာများအပါအဝင် ရုရှား၏ ခေတ်မီ နည်းပညာများ အသုံးပြုထားသော Kudankulam အဏုမြူစွမ်းအင်စီမံကိန်း၏ အောင်မြင်မှုများကို Babushkin က မှတ်ချက်ပြု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ မကြာသေးမီက အတည်ပြုခဲ့သော SHANTI Act (Sustainable Harnessing and Advancement of Nuclear Energy for Transforming India Act) သည်လည်း နောက်ထပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေကြောင်း ၎င်းက ထပ်လောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရုရှားသည် အိန္ဒိယသို့ နေကြာဆီ (၅၁ ရာခိုင်နှုန်း)၊ ဓာတ်မြေဩဇာ (၂၅ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် ပဲမျိုးစုံ (၁၀ ရာခိုင်နှုန်း) တို့ကို ပုံမှန်တင်ပို့လျက်ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်လည်း ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ တည်ထောင်လျက်ရှိကြောင်း Babushkin က ပြောကြားခဲ့သည်။

ရာဂျာဆာဘားလွတ်တော်အမတ်အဖွဲ့ နှင့် နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန်ဟောင်း Harsh Vardhan Shringla ကလည်း စွမ်းအင်ကဏ္ဍသည် လတ်တလော တိုးတက်မှုများတွင် အထင်ရှားဆုံးသော အချက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယ၏ ရေနံစိမ်းတင်သွင်းမှု၏ ၃၃.၃ ရာခိုင်နှုန်းကို ရုရှားက ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးသည် ရေနံစိမ်းတင်သွင်းမှုတစ်ခုတည်း၌သာ ကန့်သတ်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရုရှားနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုဖြစ်သည့် Rosneft သည် Vadinar မြို့ရှိ တစ်နှစ်လျှင် တန်ချိန် သန်း ၂၀ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသော ရေနံချက်စက်ရုံဖြစ်သည့် Nayara Energy တွင် ရှယ်ယာ ၄၉.၁၃ ရာခိုင်နှုန်း ပိုင်ဆိုင်ထားကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အိန္ဒိယကုမ္ပဏီများသည်လည်း ရုရှားနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများရှိနေပြီး အိန္ဒိယကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် ONGC Videsh သည် ရုရှားနိုင်ငံရှိ Sakhalin-1 စီမံကိန်းတွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ရုရှားကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် Vankorneft တွင် ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးပိုင်ဆိုင်ထားကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အိန္ဒိယ-ရုရှား စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးသည် ရောင်းဝယ်မှုသက်သက်မဟုတ်ဘဲ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ရှယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရေနံချက်လုပ်ခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအထိ ပါဝင်နေကြောင်း နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန်ဟောင်းက ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အရပ်ဘက်အဏုမြူစွမ်းအင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည်လည်း အနာဂတ်အတွက် အလားအလာအကောင်းဆုံးသော ကဏ္ဍတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ Kudankulam စီမံကိန်းသည် အခြားနိုင်ငံတစ်ခုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အိန္ဒိယ၏ တစ်ခုတည်းသော အဏုမြူစွမ်းအင်စီမံကိန်းဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနှင့် ရုရှားတို့အကြား AI ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်နိုင်ခြေများကိုလည်း အကြံပြုပြောကြားခဲ့ပြီး အိန္ဒိယသည် ဒေါ်လာ ၁၉.၁၆ ဘီလီယံခန့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း (Semiconductor) စီမံကိန်း ၁၀ ခုကို ၎င်းက အတည်ပြုထားကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

လွင်ကိုကိုမောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နယူးဒေလီ

Source: India-Russia energy ties widen beyond crude to gas, nuclear and petrochemicals:

The Economic Times: May 23, 2026.

.....